

PATVIRTINTA
Lietuvos Respublikos kultūros ministro
2023 m. sausio 12 d. įsakymu Nr. ĮV-29

**NACIONALINIO MUZIEJAUS LIETUVOS DIDŽIOSIOS KUNIGAIKŠTYSTĖS
VALDOVŲ RŪMŲ
(asignavimų valdytojo kodas 902755)
2023–2025 METŲ STRATEGINIS VEIKLOS PLANAS**

2023
Vilnius

I SKYRIUS MISIJA

Saugoti Lietuvos didžiųjų kunigaikščių rūmų Vilniaus Žemutinėje pilyje paveldą, kaip išskirtinį valstybės istorijos ir kultūros paminklą, skatinti nacionalinės kultūros atvirumą bei pristatyti jos savitumą užsienyje, saugoti ir puoselėti nacionalinės kultūros tapatumą bei jį aktualinti, susieti kultūros paveldo saugojimą su muziejinių vertybių kaupimu, moksliniais tyrimais, informacijos visuomenei teikimu, kultūros reikmių tenkinimu ir švietimu, istorinės atminties stiprinimu, europinių istorijos ir paveldo kontekstų atskleidimu.

II SKYRIUS VALSTYBĖS VEIKLOS SRITIS IR STRATEGINIAI IR (ARBA) VEIKLOS TIKSLAI

Valstybės veiklos sritis, kurioje veikia Nacionalinis muziejus Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės valdovų rūmai (toliau – Muziejus), – kultūra ir visuomenės informavimas.

1 lentelė. Tikslai ir jų poveikio rodikliai

NPP strateginis tikslas arba veiklos tikslas ir jo poveikio vertinimo rodiklis	Pradinė NPP nustatyta strateginio tikslo arba veiklos tikslo poveikio vertinimo rodiklio reikšmė	Veiklos tikslo vertinimo rodiklio reikšmės			Artimiausio paskesnio laikotarpio faktinė NPP strateginio tikslo poveikio vertinimo rodiklio reikšmė	NPP strateginio tikslo poveikio vertinimo rodiklio reikšmės	
		2023 metai	2024 metai	2025 metai		2026 m.	2030 m.
1	2	3	4	5	6	7	8
1. 08-001-11 Didinti muziejaus vertybių rinkinius, juos pristatant visuomenei, aktualinti Lietuvos istoriją bei kultūros paveldą Europos kontekste; teikti kokybiškas kultūros paslaugas							
1.1. E-08-001-11-01 Muziejaus rinkiniuose saugomų eksponatų skaičius (vienetai)	141 182 (2022)	148 183	155 184	162 185		169 186	197 190
1.2. E-08-001-11-02 Lankytojų (apsilankymų) skaičius (vienetai)	300 000 (2022)	300 000	400 000	400 000		400 000	400 000

III SKYRIUS VEIKLOS PRIORITETAU

1. Kultūros paslaugų prieinamumo ir kokybės gerinimas (Lietuvos Respublikos kultūros ministro valdymo srities, 2 veiklos prioritetas „Kultūros paslaugų prieinamumo ir kokybės gerinimas“, kuris atitinka LRV programos kultūros dalies 1, 3 ir 4 prioritetinius projektus, LRV programos nuostatų įgyvendinimo plano kultūros ministro strateginį darbą 2.1 „Tvari kultūros ir švietimo sąveika“, kuris įtrauktas į Ministrės Pirmininkės strateginių projektų portfelį, taip pat strateginį darbą 2.2 „E. kultūra“ bei NPP 4 tikslo 4.1 uždavinį „Skatinti gyventojus dalyvauti kultūrinėse veiklose ir prisidėti prie kultūros plėtros“ bei 4.5 uždavinį „Stiprinti istorinės atminties aktualizavimą visuomenėje“).

Muziejus nuo pat įsikūrimo stengiasi įvairiomis priemonėmis ir būdais didinti teikiamų kultūros paslaugų įvairovę, kokybę ir prieinamumą. Tuo tikslu Muziejus periodiškai tiria lankytojų poreikius ir lūkesčius bei, reaguodamas į apklausų rezultatus, nuolat atnaujina paslaugų turinį ir formas, kuria kokybiškai naujas paslaugas ir produktus.

Įgyvendinant šį prioritetą, Muziejus siekia gerinti paslaugų, taip pat ir realizuojamų produktų prieinamumą, plėtoti virtualių produktų pasiūlą, kurios paklausa, ypatingai išaugusi koronaviruso (COVID-19) pandemijos ir karantino laikotarpiu, neslūgsta ir sulaukia didelio visuomenės susidomėjimo. Tuo sudaromos galimybės virtualiai susipažinti su nuolatinėmis ekspozicijomis, parodomis, pavieniais eksponatais ir jų grupėmis, dalyvauti renginiuose, edukaciniuose užsiėmimuose, susipažinti su mokslinių tyrimų, parodų lituanistinių atodangų ir vertybių restauravimo rezultatais.

Gausinant ir tyrinėjant Muziejaus vertybių rinkinius bei užtikrinant jų išsaugojimą, planuojama dalyvauti Muziejinių vertybių, atspindinčių Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės tematiką, paieškų ir įsigijimo veiklose, tęsti aukcionų ir antikvariatų pasiūlos stebėseną, mecenatų Lietuvoje ir užsienyje paiešką, kad Muziejaus rinkinius būtų galima papildyti vertingomis lituanistinėmis ar kitomis europinio paveldo vertybėmis, reikalingomis Muziejaus nuolatinėms ekspozicijoms praturtinimui, tikroviškos istorinių interjerų vizijos sukūrimui, parodų rengimui, edukacinei ir kitai muziejinei veiklai, jautrių eksponatų periodinei rotacijai.

Svarbiausios veiklos:

- Tarptautinių ir nacionalinių parodų rengimas, minint Vilniaus 700 metų sukaktį; tam reikalingų tyrimų organizavimas ir jų duomenų skelbimas.
- Muziejaus rinkinius pristatančių ir aktualinančių leidinių rengimas (parodų katalogai, konferencijų medžiagos publikacijos ir kt.).
- Valstybės dienai skirtų valstybinės reikšmės renginių ceremonialo sukūrimas („Triumfo arka“) ir valstybės dienos programos Valdovų rūmuose parengimas (Vilniaus 700 m. sukakčiai skirtas projektas „AI-Opera“; lituanistinės operos „Lietuviai“ sceninis pastatymas, bendradarbiaujant su „LNOBT Open“ festivaliu; su Vyčio ženklu susijusios specialios edukacinės dirbtuvės; teminės valstybingumo raidos ekskursijos; renginiai ir kt.).
- Naujų kokybiškų e-produktų ir e-paslaugų pasiūla (virtualios parodos, renginiai; kultūros paveldo vertybių skaitmeninimas ir pristatymas Muziejaus interneto svetainėje, socialiniuose tinkluose, viešą prieigą turinčiose duomenų bazėse, Google Arts and Play bei kitose virtualiose platformose ir kt.).
- Naujų kvalifikacijos tobulinimo programų, skirtų pedagoginių darbuotojų kvalifikacijos tobulinimui, rengimas ir įgyvendinimas.
- Muziejinių vertybių, atspindinčių Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės tematiką, paieškos ir įsigijimas (vertybių pasiūlos internetinėje erdvėje, aukcionuose, antikvariatuose nuolatinė stebėseną, specialių leidinių ir duomenų bazių prenumeravimas, dalyvavimas aukcionuose, vertybių vertinimo organizavimas, derybos su privačiais savininkais, rėmėjų paieška, saugaus vertybių atsigabenimo užtikrinimas ir pan.).

IV SKYRIUS PROGRAMOS

Muziejus vykdo vieną funkciją – įgyvendina programą „Muziejaus vertybių rinkinių gausinimas ir jų aktualinimas, kokybiškų paslaugų teikimas“.

Nacionalinio muziejaus Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės valdovų rūmų nuostatuose (toliau – Muziejaus nuostatai), patvirtintuose Lietuvos Respublikos kultūros ministro 2012 m. gegužės 3 d. įsakymu Nr. ĮV-314, nurodyta pagrindinė veiklos sritis tiesiogiai nulemia šios tęstinės programos pasirinkimą, kurią vykdydamas Muziejus kaupia, saugo, tyrinėja ir populiarina vertybes, atrenkamas pagal nustatytus kriterijus.

Įgyvendinant programą, siekiama gausinti nacionalinių kultūros, meno, istorijos bei archeologijos vertybių rinkinius ir per teikiamas kultūros paslaugas ir kuriamus produktus, patraukliomis formomis šį paveldą pristatyti visuomenei.

Muziejaus tęstinės veiklos uždaviniai:

1. Gausinti ir tyrinėti muziejaus vertybių rinkinius bei užtikrinti jų išsaugojimą.
2. Užtikrinti kokybišką lankytojų aptarnavimą, visuomenei teikiamų kultūros paslaugų ir kuriamų produktų įvairovę.

Muziejaus tęstinės veiklos priemonės:

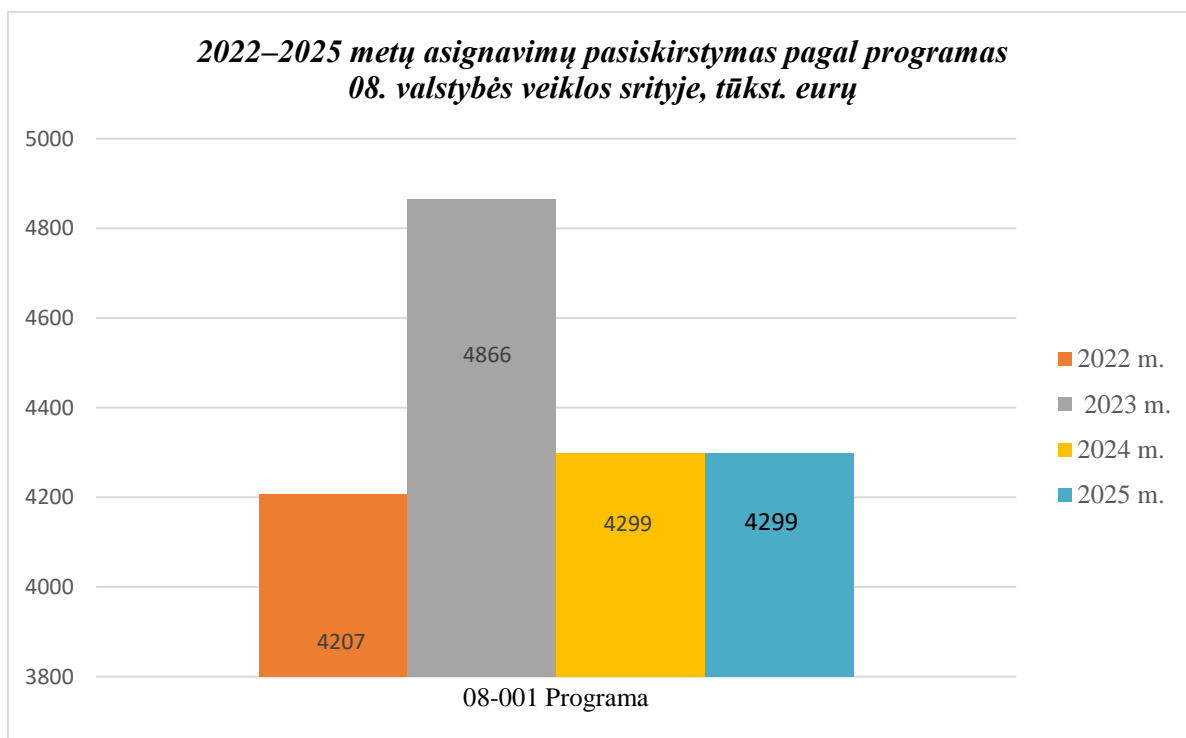
1. Įsigyti vertybes, jas apskaityti, tyrinėti, saugoti.
2. Teikti kultūros paslaugas ir kurti produktus, juos plėtoti ir viešinti.

2 lentelė. 2023–2025 metų asignavimų ir kitų lėšų pasiskirstymas pagal valstybės veiklos sritis ir programas (tūkst. eurų)

Eil. Nr.	Valstybės veiklos srities pavadinimas, programos kodas ir pavadinimas	2023 metų asignavimai				2024 metų asignavimai				2025 metų asignavimai			
		iš viso	iš jų		turtui įsigyti	iš viso	iš jų		turtui įsigyti	iš viso	iš jų		turtui įsigyti
			išlaidoms				išlaidoms				išlaidoms		
			iš viso	iš jų darbo užmokesčiui			iš viso	iš jų darbo užmokesčiui			iš viso	iš jų darbo užmokesčiui	
1	2	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18
1	08 Kultūros ir visuomenės informavimo valstybės veiklos sritis	4866,0	4766,0	3282,0	100,0	4399,0	4299,0	3282,0	100,0	4399,0	4299,0	3282,0	100,0
1.1	08-001 (F) Muziejaus vertybių rinkinių gausinimas ir jų aktualinimas, kokybiškų paslaugų teikimas	4866,0	4766,0	3282,0	100,0	4399,0	4299,0	3282,0	100,0	4399,0	4299,0	3282,0	100,0
IŠ VISO		4866,0	4766,0	3282,0	100,0	4399,0	4299,0	3282,0	100,0	4399,0	4299,0	3282,0	100,0
Iš jų pažangos ir regioninių pažangos priemonių													
Iš jų tęstinės veiklos priemonių		4866,0	4766,0	3282,0	100,0	4399,0	4299,0	3282,0	100,0	4399,0	4299,0	3282,0	100,0
Iš jų pervedimų priemonių													
Iš jų Lietuvos Respublikos valstybės biudžetas (įskaitant Europos Sąjungos ir kitos tarptautinės finansinės paramos lėšas)		4866,0	4766,0	3282,0	100,0	4399,0	4299,0	3282,0	100,0	4399,0	4299,0	3282,0	100,0
Iš jų kiti šaltiniai (Europos Sąjungos finansinė parama projektams įgyvendinti ir kitos teisėtai gautos lėšos)													
Asignavimų pokytis, palyginti su ankstesniais metais		659,0*	659,0*	514,0*	0,0	-467,0	-467,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Iš jų pažangos ir regioninių pažangos priemonių		0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Iš jų tęstinės veiklos priemonių		659,0*	659,0*	514,0*	0,0	-467,0	-467,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Iš jų pervedimų priemonių		0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

* 2023 m. pokytis, lyginant su 2022 m. yra dėl papildomų valstybės biudžeto asignavimų darbo užmokesčiui didinti (+514 tūkst.), Sodrai, šilumos/elektros, prekių/paslaugų kainų didėjimo kompensavimui (+145 tūkst.).

1 grafikas. 2022–2025 metų asignavimų pasiskirstymas pagal programas

Muziejaus numatomos uždirbti lėšos sudaro apie 8,73 procentų biudžetinio finansavimo. 2023–2025 m. numatyti du finansavimo šaltiniai: valstybės biudžeto lėšos ir Muziejaus pajamų įmokos. Kaip ir kasmet, planuojamas svarus projektinių bei rėmėjų lėšų ir kitos paramos pritraukimas. Dėl neigiamos geopolitinės situacijos, epidemiologinių aplinkybių, nedidėjant fizinių lankytojų skaičiui ir kontaktinių paslaugų apimtims, tikėtinas pajamų įmokų sumažėjimas. Siekiant užtikrinti papildomą lėšų pritraukimą, numatoma ieškoti naujų Muziejaus projektų rėmėjų, rengti daugiau projektų įvairių fondų finansavimui gauti, tęsti nuotoliniu būdu įsigyjamų prekių ir paslaugų pasiūlą.

08. valstybės veiklos srities 001 programa

Muziejaus vertybių rinkinių gausinimas ir jų aktualinimas, kokybiškų paslaugų teikimas

Pagal Muziejaus nuostatus, Muziejus yra kultūros istorijos (istorinės rezidencijos) rūšies muziejus, kaupiantis, saugantis, tiriantis, konservuojantis, restauruojantis ir populiarinantis kultūros, meno, istorijos ir archeologijos vertybes, pristatančias Lietuvos didžiųjų kunigaikščių rūmų Vilniaus Žemutinėje pilyje istoriją ir kultūrinį paveldą.

Muziejaus nuostatuose nurodyta pagrindinė veiklos sritis tiesiogiai įtakoja šios tęstinės programos pasirinkimą, kurią vykdydamas Muziejus kaupia, saugo, tyrinėja ir populiarina vertybes, atitinkančias nustatytus kriterijus. Muziejaus fondo rinkinių komplektavimo prioritetai ir kryptys yra šios: Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės kultūros, meno ir istorijos vertybės, Lietuvos didžiųjų kunigaikščių rūmų Vilniaus Žemutinėje pilyje teritorijos archeologijos radiniai, XIII–XVII a. Europos taikomosios ir vaizduojamosios dailės kūriniai ir kitos lituanistinės bei europinio kultūros ir meno paveldo vertybės.

Parengta tęstinė programa planuojamomis veiklomis apima ne tik kryptingą vertybių komplektavimą, bet ir tinkamo vertybių saugojimo užtikrinimą, atsižvelgiant į Lietuvos Respublikos įstatymuose, kituose teisės aktuose numatytas specialias saugojimo normas, sąlygas, susijusias su reikiamos temperatūros, drėgmės, apšvietimo palaikymu, reikiamu patalpų plotu ir

kt. 2021 metais patikėjimo teise Muziejui perduotuose pastatuose Kražių g. 5, Vilniaus m., įrengtos buvusios bibliotekos saugyklos, reikšmingai prisideda sprendžiant tinkamų Muziejaus rinkinių saugyklų problemą, tačiau jas, kaip ir kitas gautas patalpas, esant finansavimo galimybėms, dar būtina pritaikyti specifiniams Muziejaus poreikiams, planuoti remontą. Pagal finansines galimybes Muziejus vykdo šiuos patalpų pritaikymo bei einamojo remonto darbus.

Pažymėtina, kad vykdoma programa apima kryptingų mokslinių tyrimų kultūros, meno, istorijos ir archeologijos srityse, veiklas, taip pat rinkinių vertybių restauracinę priežiūrą, kurios prioritetinis uždavinys yra Valdovų rūmų teritorijoje aptiktų archeologinių radinių išsaugojimas.

Muziejaus rinkinių vertybių viešinimas, populiarinimas visuomenei akcentuoja Muziejaus vertybių kaupimo, saugojimo ir tyrimo svarbą, aktualina Lietuvos ir Europos istorijos sąryšius bei bendro kultūros paveldo vertę. Kaip ir kasmet, planuojama organizuoti tarptautines ir nacionalines parodas, rengti ir leisti muziejaus rinkinius, jų tyrimus pristatančius leidinius, vykdyti edukacines programas, rengti įvairius kultūros renginius.

* * *

Įgyvendinant funkcijų vykdymo programą – *Muziejaus vertybių rinkinių gausinimas ir jų aktualinimas, kokybiškų paslaugų teikimas*, – keliami tęstinės veiklos uždaviniai ir jiems įgyvendinti numatomos priemonės tiesiogiai siejasi su Muziejaus pagrindine veiklos sritimi ir realizuoja Muziejaus nuostatuose nurodytas vykdomas funkcijas.

Keliamas tęstinės veiklos uždavinys – *Gausinti ir tyrinėti muziejaus vertybių rinkinius bei užtikrinti jų išsaugojimą* ir jam įgyvendinti numatyta priemonė – *Įsigyti vertybes, jas apskaityti, tyrinėti, saugoti* – tiesiogiai aktualina muziejines vertybes, kurias Muziejus kaupia, tyrinėja, sistemina bei inventorina pagrindiniame ir pagalbinuose fonduose pagal vertybių pobūdį kultūros, meno ir istorijos, numizmatikos bei archeologijos rinkiniuose. Išskirtini itin skaitlingi archeologijos rinkiniai, kuriuose saugoma apie 0,5 mln. vertybių, rastų tyrinėjant Lietuvos didžiųjų kunigaikščių rūmų teritoriją Vilniaus Žemutinėje pilyje.

Rinkiniai

Įgyvendinant šį uždavinį, 2023 m. planuojama nuosekliai ir sistemingai tęsti archeologinių radinių perėmimą, kultūros, meno ir istorijos bei numizmatikos rinkinių turtinimą. Kartu su rinkinių gausinimu vyks eksponatų inventorinimo, vertinimo tikrąja verte ir skaitmeninimo darbai, taip pat bus rengiamasi perėjimui prie Muziejaus rinkinių apskaitos LIMIS sistemoje.

2023 m. numatomas Muziejaus vertybių rinkinių pagausėjimas maždaug 5 procentais, į apskaitą planuojama įtraukti apie 7000 vnt. vertybių. Siekiant užtikrinti tinkamą vertybių išsaugojimą, bus restauruota bei konservuota 1000 vnt., suskaitmeninta 7 000 vnt. vertybių bei atlikta 100 eksponatų tyrimų. Muziejuje sukauptos vertybės visuomenei bus pristatomos nuolatinėse ekspozicijose, rinkinius populiarinančiose parodose, renginiuose, edukaciniuose užsiėmimuose ir kituose projektuose, Muziejaus interneto svetainėje, socialiniuose tinkluose bei leidiniuose, viešą prieigą turinčiose duomenų bazėse. 2023 m. planuojama viešinti apie 1000 vnt. naujų suskaitmenintų kultūros paveldo objektų. Taip lankytojams virtualiu būdu taps prieinami maždaug 6 procentai, o fiziškai – daugiau kaip 2 proc. Muziejuje saugomų eksponatų.

Taip pat planuojama tęsti veiklas, užtikrinančias nuotolinio mokymosi, studijų, savišvietos galimybes. Įgyvendinus Lietuvos kultūros tarybos finansuotą projektą „Fondų ir mokslinio archyvo lankytojų aptarnavimo tobulinimas, įdiegiant nuotolinio aptarnavimo paslaugą“, Muziejaus rinkinių saugyklų ir archyvo lankytojus, kurie renka informaciją mokslo ir studijų tikslais, nuo 2023 m. jau bus galima aptarnauti ne tik kontaktiniu, bet ir nuotoliniu būdu.

2023 m. planuojama pradėti rengti aprašus tai dokumentinio archyvo daliai, kurios pilnas suskaitmeninimas reikalauja neproporcingai daug žmogiškųjų išteklių. Šie aprašai (aprašomųjų metaduomenų kompleksas ir iliustruojantis vaizdas) interesantams sudarytų galimybes sužinoti, kokio pobūdžio dokumentai yra saugomi, ir, esant poreikiui, užpildžius užklausių formas, tie dokumentai galėtų būti užsakomi peržiūrai Muziejaus archyve arba užsakomas jų

suskaitmeninimas. Tokiu būdu vis daugiau į mokslinių tyrimų akiratį patekusių eksponatų bei archyvinių dokumentų taptų prieinami ir platesniam interesantų ratui.

Moksliniai tyrimai

2023 m. minint Vilniaus 700 metų sukaktį, pagrindinis dėmesys bus skiriamas moksliniams tyrimams, atskleidžiantiems Vilniaus, kaip pagrindinės Lietuvos didžiųjų kunigaikščių rezidencijos bei valstybės sostinės reikšmę, bei šių tyrimų pristatymui visuomenei. Numatoma toliau vykdyti Lietuvos didžiųjų kunigaikščių Ankstyvosios mūrinės pilies Vilniuje tyrimus (analizuoti pilies raidą ir jos reliktus, tirti medinį teritorijos užstatymą); parengti gotikinių koklių studiją ir katalogą; tęsti Lietuvos didžiųjų kunigaikščių dvaro protokolo, ceremonialo ir etiketo tyrimus, rengti mokslinę informaciją projektui „Triumfo arka“; analizuoti Lietuvos didžiųjų kunigaikščių rezidencijos istorinę ikonografiją; vykdyti meninės tekstilės tiriamuosius darbus. Siekiant išsaugoti Muziejaus eksponatų rinkinį per 2023 m. planuojama konservuoti ir restauruoti 1000 archeologinių radinių, atlikti 100 eksponatų tyrimus ir 25 dendrochronologinių pavyzdžių analizes. Tyrimų rezultatus numatoma pristatyti XIII Baltijos šalių restauratorių trienalėje Rygoje.

Moksliniais tyrimais ir rengiama medžiaga numatoma prisidėti prie nuolatinių ekspozicijų atnaujinimo ir parodų rengimo. 2023 m. planuojama pristatyti visuomenei restauruotą didelės apimties medinį Lietuvos didžiojo kunigaikščio Gedimino laikus menantį eksponatą – XIII a. pabaigos medinį namuką; surengti parodą, skirtą Vilniaus Žemutinės pilies Lietuvos didžiųjų kunigaikščių rezidencijos gotikiniam kokliams bei virtualią parodą, populiarinančią Lietuvos didžiųjų kunigaikščių rūmų archeologinius tyrimus ir kolekcijas (preliminarus pavadinimas „Gedimino istorija“).

Vykdam Muziejuje saugomų rinkinių vertybių ir veiklų populiarinimą, interaktyvių produktų kūrimą, 2023 m. numatoma tęsti duomenų bazių pildymą: Valdovų rūmų muziejaus rinkinių informacinę sistemą papildyti 1000 vnt. suskaitmenintų brėžinių ir nuotraukų, plėtoti Muziejaus moksliniame archyve saugomos informacijos prieinamumą (skelbti informaciją Muziejaus svetainės „Savaitės eksponato“ skiltyje, *Facebook*, *Google Arts and Play* bei kitose virtualiose platformose).

Mokslinių tyrimų, restauravimo bei konservavimo veiklos rezultatus planuojama viešinti paskaitų ir pranešimų forma, mokslinėmis publikacijomis bei konferencijomis. 2023 m. numatoma surengti tarptautines mokslines konferencijas „Karyba Baltijos ir Juodosios jūros regione“, „Vilniaus miestas ir bendruomenės“ ir tradicinę Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės XVIII amžiaus tyrinėtojų konferenciją.

2023 m. planuojama parengti 5 mokslinius ir 5 mokslo populiarinimo straipsnius, dalyvauti Muziejaus rinkinius populiarinančiose akcijose, parengti 3 paskaitas, supažindinančias su mokslinių tyrimų ir vertybių restauravimo rezultatais bei muziejaininko profesija, dalyvauti Muziejaus, kaip pedagogų kvalifikacijos tobulinimo institucijos, veikloje rengiant paskaitas pedagogams.

Numatytas tęstinės veiklos uždavinys – *Užtikrinti kokybišką lankytojų aptarnavimą, visuomenei teikiamų kultūros paslaugų ir kuriamų produktų įvairovę* ir jam įgyvendinti numatyta priemonė – *Teikti kultūros paslaugas ir kurti produktus, juos plėtoti ir viešinti*, taip pat aktualizuoja Muziejaus vykdomas funkcijas, tiesiogiai koreliuoja su Muziejaus nuostatuose numatytu Muziejaus veiklos tikslu „susieti kultūros paveldo saugojimą su visuomenės informavimo, kultūros ir edukacijos poreikių tenkinimu ir kultūros paslaugų teikimu“. Šis uždavinys yra daugiakompleksis ir apima įvairias Muziejaus veiklas: parodų organizavimą, ekspozicijų atnaujinimą, leidybą, edukaciją, kultūros renginius, e-produktų ir e-paslaugų kūrimą bei pristatymą ir pan.

Parodos

Viena iš svarbiausių Muziejaus veiklos priemonių, populiarinant kultūros, meno, istorijos ir archeologijos vertybes, užtikrinant Muziejaus veiklos dinamiką bei teikiamų pažintinių paslaugų

įvairovę, yra turiningos, pasižyminčios unikaliais eksponatais, nacionalinės ir tarptautinės parodos.

2023 m. minint Vilniaus 700 metų sukaktį, kartu su Muziejaus strateginiu bendradarbiavimo partneriu – Krokuvos Vavelio karališkąja pilimi, rengiama ypatinga, Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės paveldą Vilniaus klestėjimo laikais atspindinti Žygimanto Augusto gobelenų tarptautinė paroda, taip pat Lietuvos didikų kunigaikščių rezidencijos istorinei ikonografijai skirta tarptautinė paroda.

Kaip minėta, taip pat planuojama surengti nacionalinę parodą, pristatančią visuomenei medinį Lietuvos didikų kunigaikščio Gedimino laikus menanti statinį, taip pat surengti parodą, skirtą Vilniaus Žemutinės pilies Lietuvos didikų kunigaikščių rezidencijos gotikiniais kokliams bei virtualią parodą, populiarinančią Lietuvos didikų kunigaikščių rūmų archeologinius tyrimus ir kolekcijas.

Pristatant Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės mūro ir polichromijos paveldą, numatoma surengti autorinę nacionalinę Raimondo Paknio fotografijų parodą.

Edukacija

Vykdamas edukacinę veiklą, siekiama kurti ir įgyvendinti naujus edukacinius užsiėmimus bei testines programas, orientuotas ne tik į mokinius, bet ir į šeimas, senjorus, bei asmenis, turinčius ypatingų ugdymosi poreikių.

Muziejuje numatoma plėtoti galimybes, kad pritaikytuose edukaciniuose užsiėmimuose bei renginiuose vaikams ir suaugusiems, galėtų dalyvauti nuo Maskvos agresijos Ukrainoje į Lietuvą pasitraukę asmenys, taip pat Raudonojo Kryžiaus globjami vaikai iš Azijos šalių.

2023 m. numatoma parengti naujas temas edukaciniams užsiėmimams, suderintas su Bendrojo ugdymo programomis pagrindinio ir vidurinio ugdymo koncentru mokiniams.

Planuojama įgyvendinti teminę edukacinę programą, apimančią ir pristatančią Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės sostinės Vilniaus kilmę bei ankstyvąją raidą, skirtą Vilniaus 700-ųjų metų sukakčiai.

Numatoma surengti apie 1000 edukacinių užsiėmimų įvairaus amžiaus lankytojų grupėms bei pravesti 620 ekskursijų Muziejaus nuolatinėse ekspozicijose ir laikinosiose parodose.

Didinant kultūros paslaugų prieinamumą, aktualinant Muziejaus rinkinius bei prisidedant prie formaliojo ir neformaliojo ugdymo turinio integracijos su kultūros turiniu, numatoma toliau plėtoti Kultūros paso paslaugų pasiūlą. 2023 m. planuojama iš 21 paslaugos, įtrauktos į Kultūros paso paketą, atnaujinti 6 nuotolinių paslaugų metodinę struktūrą bei turinį ir pateikti vertinimui paraiškas 2 naujai sukurtų edukacinių užsiėmimų įtraukimui į paslaugų sąrašą.

Planuojama tęsti ir kultūrinę, socialinę atskirtį mažinančią edukacinę veiklą, bendradarbiaujant su nakvynės namais ir socialinės globos bei vaikų gydymo įstaigomis.

Pirmąkart nacionaliniu mastu kultūros įstaigą – Muziejų – akreditavus kaip pedagoginių darbuotojų kvalifikacijos tobulinimo instituciją, numatoma plėtoti pedagoginių darbuotojų kvalifikacijos tobulinimo veiklas, parengiant ir įgyvendinant kvalifikacijos tobulinimo programas, atitinkančias nacionaliniu lygmeniu reglamentuotus kvalifikacijos tobulinimo prioritetus. Siekiama praktiškai pademonstruoti, kaip Muziejaus ekspozicijas, parodas, rinkinius bei vykdomų mokslinių tyrimų rezultatus galima sėkmingai panaudoti ugdymo procese. 2023 m. numatoma Lietuvos pedagogų bendruomenei pateikti naują, kartu su Lietuvos istorijos instituto mokslininkais parengtą programą, supažindinančią su Vilniaus miesto kultūrine ir istorine raida.

Renginiai

2023 m. Muziejus numato organizuoti ne mažiau kaip 120 įvairių kultūros renginių, tarp jų Valstybės dienai skirtų valstybinės reikšmės renginių programą, tradicinį IX tarptautinį Marco Scacchi senosios muzikos festivalį ir vaikams bei jaunimui skirtą XIII edukacinį Šv. Cecilijos senosios muzikos festivalį, tęsti kasmetines temines visos dienos edukacinių veiklų ir renginių programas.

Didelė svarba teikiama Valstybės dienos minėjimui. 2023 m. planuojama įgyvendinti projektus „Triumfo arka“ (iškilmingo įžengimo ceremonialo sukūrimas), Vilniaus 700 m. jubiliejui skirtą projektą „AI-Opera“ bei, bendradarbiaujant su „LNOBT Open“ festivaliu, surengti Amilcare Ponchielli lituanistinės operos „Lietuviai“ sceninį pastatymą.

Organizuojant renginius, daug dėmesio bus skiriama naujų virtualių renginių formų paieškai bei tęsiama virtualių renginių bei transliacijų tradicija: filmuojami ir transliuojami įvairių tipų ir pobūdžio kultūros renginiai (pvz., parodų atidarymai, koncertai, diskusijos, knygų pristatymai ir pan.) bei mokslo renginiai (pvz., konferencijos, seminarai, paskaitos ir pan.), pristatantys ir aktualizuojantys konkrečią temą ar aspektą bei virtualiomis formomis pakeičiantys tradicinius kultūros ir mokslo renginius. Informacija apie šio tipo virtualius produktus bus skelbiama Muziejaus interneto svetainėje, transliacijos pristatomos bei įrašai viešunami socialinių tinklų *Facebook*, *Youtube* platformose.

Leidyba

Muziejaus rinkinius pristatančių ir aktualinančių bei kitų mokslinių, kultūrinių, informacinių leidinių rengimas yra viena iš prioritetinių plėtojamų muziejinės veiklos forma.

Įgyvendinant parengiamuosius darbus, 2023 m. planuojama išleisti Muziejaus rinkinius pristatančius leidinius – Lietuvos didžiųjų kunigaikščių rezidencijos Vilniaus Žemutinėje pilyje gotikinių koklių raidos studiją bei katalogą, taip pat Lietuvos didžiųjų kunigaikščių rezidencijos istorinės ikonografijos albumą. Numatoma parengti ir išleisti Žygimanto Augusto gobelenų tarptautinės parodos katalogą. Bus tęsiami leidinio, apibendrinančio įvairių istorinių ceremonijų, vykusių Vilniuje, tyrimus, parengimo darbai.

Esant galimybėms, planuojama pabaigti rengti ir išleisti anksčiau planuotus leidinius (pvz., tarptautinės konferencijos „Vieno valdovo ištikimi pavaldiniai... Lietuva ir Saksonija valdant Vietinams“ medžiagos publikaciją), kurių rengimas ir leidyba buvo atidėta dėl išaugusių veiklos apimčių ir žmoniškųjų išteklių stokos pandemijos metu.

E-produktai ir e-paslaugos

Muziejuje siekiama užtikrinti atnaujintų arba naujų e-produktų ir e-paslaugų (ekspozicijų ir parodų pristatymų, teminių pasakojimų, edukacinių žaidimų, vertybių skaitmeninimo ir pan.) pasiūlą virtualioje erdvėje.

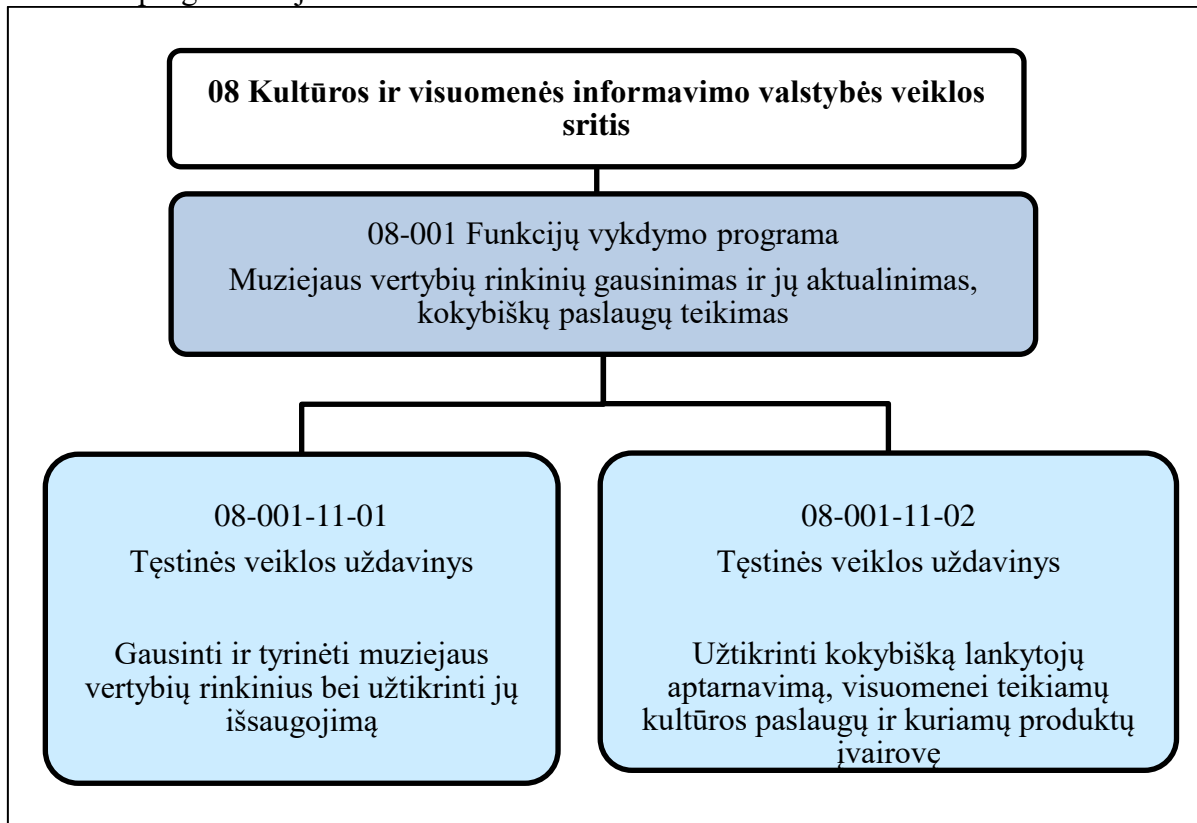
Planuojama intensyviai vertybių skaitmeninimą ir skelbimą Muziejaus interneto svetainėje, *Facebook*, *Pinterest*, *Google Arts and Play*, LIMIS, VEPIS, kt. platformose, rengti ir skelbti temines virtualias ekskursijas, atskirų ypatingų eksponatų pristatymus, bendradarbiauti su LRT rengiant kultūrinius siužetus ir laidas apie Muziejų, jo ekspozicijas, parodas, vertybes ir pan., interneto svetainėje paskelbti galimus viešinti Muziejaus leidinius ir kt.

Rinkodara ir komunikacija

Vilniui švenčiant 700 metų sukaktį, bus skelbiama informacija apie Muziejuje rengiamas parodas, vykstančius renginius, taip pat rengiami pranešimai apie Vilnių XIII–XIV amžiuje, remiantis Muziejaus teritorijoje atliktais archeologiniais tyrimais ir naujausiais restauratorių, kultūros istorikų atradimais.

Bus pradėtas pristatymų apie Muziejaus bendruomenę ciklas. Numatoma skleisti aktualią informaciją apie Muziejų kaimyninėse šalyse, pirmiausia – Lenkijoje.

2 grafikas 08-001 „Muziejaus vertybių rinkinių gausinimas ir jų aktualinimas, kokybiškų paslaugų teikimas“ programa ir jos uždaviniai

2023 m. Muziejaus išlaidų šamatą sudaro 4441 tūkst. eurų valstybės biudžeto asignavimai ir 425 tūkst. eurų Muziejaus planuojamos uždirbti pajamų įmoka.

2023 m. reikalingi didesni valstybės biudžeto asignavimai baziniam finansavimui – būtinam Muziejaus techninės infrastruktūros funkcionavimo palaikymui, taip pat yra rizika, kad dėl drastiškai didėjančių elektros bei šildymo kainų, nepakaks lėšų apmokėti už komunalines paslaugas.

Programa yra tęstinė.

Programa įgyvendina šiuos planavimo dokumentus:

1. Lietuvos kultūros politikos kaitos gaires, patvirtintas 2010 m. birželio 30 d. Lietuvos Respublikos Seimo nutarimu Nr. XI-977 „Dėl Lietuvos kultūros politikos kaitos gairių patvirtinimo“ ir jose numatytas kaitos kryptis:
  - didinti kultūros prieinamumą visoje Lietuvoje;
  - konceptualiai, kryptingai siekiant ilgalaikių tikslų skleisti Lietuvos kultūrą užsienyje.
2. 2021–2030 metų nacionalinį pažangos planą, patvirtintą Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2020 m. rugsėjo 9 d. nutarimu Nr. 998 „Dėl 2021–2030 metų nacionalinio pažangos plano patvirtinimo“.
3. Aštuonioliktosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programą, patvirtintą 2020 m. gruodžio 11 d. Lietuvos Respublikos Seimo nutarimu Nr. XIV-72 „Dėl aštuonioliktosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos“.
4. Aštuonioliktosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos nuostatų įgyvendinimo planą, patvirtintą 2021 m. kovo 10 d. Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimu Nr. 155 „Dėl Aštuonioliktosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos nuostatų įgyvendinimo plano patvirtinimo“.

5. Lietuvos kultūros politikos strategiją, patvirtintą 2019 m. birželio 26 d. Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimu Nr. 665 „Dėl Lietuvos kultūros politikos strategijos patvirtinimo“.
6. 2021–2030 metų Lietuvos Respublikos kultūros ir kūrybingumo plėtros programą, patvirtintą 2021 m. rugsėjo 29 d. Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimu Nr. 781 „Dėl 2021–2030 metų Lietuvos Respublikos kultūros ministerijos kultūros ir kūrybingumo plėtros programos patvirtinimo“.
7. Kultūros tarptautiškumo politikos koncepciją, patvirtintą 2018 m. gruodžio 18 d. Lietuvos Respublikos kultūros ministro įsakymu Nr. ĮV-977 „Dėl kultūros tarptautiškumo politikos koncepcijos patvirtinimo“.
8. Nacionalinę muziejų koncepciją pagal tvaraus vystymosi principus, patvirtintą 2018 m. spalio 25 d. Lietuvos Respublikos kultūros ministro įsakymu Nr. ĮV-755 „Dėl nacionalinės muziejų koncepcijos pagal tvaraus vystymosi principus patvirtinimo“.

Programos vykdytojai:

direktoriaus pavaduotojas administracijai ir infrastruktūrai Giedrius Krasauskas,
direktoriaus pavaduotoja-vyriausioji fondų saugotoja Ėrika Striškienė,
direktoriaus pavaduotoja kultūrai ir mokslui dr. Ramunė Šmigelskytė-Stukienė,
finansų vadovė Laura Unikauskienė,
Archeologijos ir architektūros tyrimų skyriaus vedėjas Gintautas Striška,
Kultūros istorijos tyrimų skyriaus vedėja dr. Paulius Foss-Bugys,
Renginių skyriaus vedėja Arnita Petrulytė,
Restauravimo skyriaus vedėjas Mantvidas Mieliauskas,
Rinkinių skyriaus vedėjas Dalius Avižinis,
Edukacijos skyriaus vedėja Lirija Steponavičienė,
Parodų ir leidybos skyriaus vedėjas Marijus Uzorka,
Bendrujų reikalų skyriaus komunikacijos vadovė Monika Petrulienė,
Bendrujų reikalų skyriaus rinkodaros vadovas Mindaugas Puidokas.

Programos koordinatorius:

direktorius dr. Vydas Dolinskas, v.dolinskas@valdovurumai.lt

Valstybės veiklos srities, programos, uždavinio, priemonės kodas, požymis	Uždavinio, priemonės pavadinimas	2023 metų asignavimai				Numatomi 2024 metų asignavimai				Numatomi 2025 metų asignavimai				LRV programos įgyvendinimo plano, NPP ir (arba) nacionalinės plėtros programos elemento kodas
		iš viso	iš jų			iš viso	iš jų			iš viso	iš jų			
			išlaidoms		turtui įsigyti		išlaidoms		turtui įsigyti		išlaidoms		turtui įsigyti	
			iš viso	iš jų darbo užmokesčiui			iš viso				iš viso	iš jų darbo užmokesčiui		
1	2	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19
	Iš viso programos tęstinės veiklos ir pervedimų priemonėms finansuoti	4866,0	4766,0	3282,0	100,0	4399,0	4299,0	3282,0	100,0	4399,0	4299,0	3282,0	100,0	
	Iš jų Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto lėšomis finansuojamoms tęstinės veiklos ir pervedimų priemonėms	4866,0	4766,0	3282,0	100,0	4399,0	4299,0	3282,0	100,0	4399,0	4299,0	3282,0	100,0	
	Iš jų iš kitų šaltinių finansuojamoms tęstinės veiklos ir pervedimų priemonėms													
	Iš viso programai finansuoti (1 + 2)	4866,0	4766,0	3282,0	100,0	4399,0	4299,0	3282,0	100,0	4399,0	4299,0	3282,0	100,0	

4 lentelė. 2023–2025 metų programos „Muziejaus vertybių rinkinių gausinimas ir jų aktualinimas, kokybiškų paslaugų teikimas“ uždaviniai, priemonės, stebėsenos rodikliai ir jų reikšmės

Vertinimo rodiklio kodas	Uždavinių, priemonių, vertinimo rodiklių pavadinimai ir matavimo vienetai	Vertinimo rodiklių reikšmės				Susijęs strateginio planavimo dokumentas (LRV programos įgyvendinimo planas, NPP, PP)
		2022	2023	2024	2025	
1	2	3	4	5	6	7
	1 uždavinys 08-001-11-01 (T) 1. Gausinti ir tyrinėti muziejaus vertybių rinkinius bei užtikrinti jų išsaugojimą					
R-08-001-11-01-01-01	Muziejaus rinkiniuose saugomų eksponatų skaičiaus augimas (procentai)	5,0	5,0	5,0	5,0	
R-08-001-11-01-01-02	Visuomenei pristatyta muziejaus rinkinio dalis (procentai)	2,0	2,0	2,0	2,0	
R-08-001-11-01-01-03	Būtinų konservuoti ir restauruoti muziejaus rinkiniuose saugomų eksponatų skaičius (vienetai)	1696,0	2080,0	2080,0	2080,0	
	1 uždavinio 1 priemonė 08-001-11-01-01 (TP) Įsigyti vertybes, jas apskaityti, tyrinėti, saugoti					
P-08-001-11-01-01-04	Įsigytų eksponatų skaičius (vienetai)	1,0	22,0	22,0	22,0	
P-08-001-11-01-01-05	Konservuotų eksponatų skaičius (vienetai)	700,0	900,0	900,0	900,0	
P-08-001-11-01-01-06	Restauruotų eksponatų skaičius (vienetai)	150,0	100,0	100,0	100,0	
P-08-001-11-01-01-07	Eksponuotų muziejaus rinkiniuose saugomų eksponatų skaičius (vienetai)	2600,0	2700,0	2700,0	2700,0	
P-08-001-11-01-01-08	Tikrąja verte įvertintų muziejaus rinkiniuose saugomų eksponatų dalis (procentai)	100,0	100,0	100,0	100,0	
P-08-001-11-01-01-09	Išleistų muziejaus rinkinius populiariančių leidinių skaičius (vienetai)	5,0	5,0	5,0	5,0	
	2 uždavinys 08-001-11-02 (T) Užtikrinti kokybišką lankytojų aptarnavimą, visuomenei teikiamų kultūros paslaugų ir kuriamų produktų įvairovę					
R-08-001-11-02-01-01	Surengtų parodų skaičius (vienetai)	4,0	4,0	4,0	4,0	
R-08-001-11-02-01-02	Virtualių apsilankymų skaičius (vienetai)	150000,0	200000,0	200000,0	200000,0	
R-08-001-11-02-01-03	Edukacinių užsiėmimų dalyvių skaičius (vienetai)	10000,0	16600,0	16600,0	16600,0	
R-08-001-11-02-01-04	Suskaitmenintų ir skaitmeninių kultūros paveldo objektų peržiūrų skaičius, tenkantis vienam objektui (vienetai)	1,0	3,0	3,0	3,0	

Vertinimo rodiklio kodas	Uždavinių, priemonių, vertinimo rodiklių pavadinimai ir matavimo vienetai	Vertinimo rodiklių reikšmės				Susijęs strateginio planavimo dokumentas (LRV programos įgyvendinimo planas, NPP, PP)
		2022	2023	2024	2025	
1	2	3	4	5	6	7
	2 uždavinio 1 priemonė 08-001-11-02-01 (TP) Teikti kultūros paslaugas ir kurti produktus, juos plėtoti ir viešinti					
P-08-001-11-02-01-05	Surengtų tarptautinių parodų Lietuvoje bei užsienyje skaičius (vienetai)	2,0	3,0	3,0	3,0	
P-08-001-11-02-01-06	Surengtų edukacinių užsiėmimų skaičius (vienetai)	620,0	1000,0	1000,0	1000,0	
P-08-001-11-02-01-07	Surengtų edukacinių užsiėmimų virtualiu (nuotoliniu) būdu skaičius (vienetai)	100,0	60,0	60,0	60,0	
P-08-001-11-02-01-08	Naujų edukacinių užsiėmimų temų skaičius (vienetai)	3,0	3,0	3,0	3,0	
P-08-001-11-02-01-09	Organizuotų ekskursijų skaičius (vienetai)	560,0	620,0	620,0	620,0	
P-08-001-11-02-01-10	Ekskursijų dalyvių skaičius (vienetai)	6000,0	7000,0	7000,0	7000,0	
P-08-001-11-02-01-11	Virtualių ekskursijų (turų) skaičius (vienetai)	8,0	8,0	8,0	8,0	
P-08-001-11-02-01-12	Virtualiose ekskursijose (turuose) dalyvavusių asmenų skaičius (vienetai)	20000,0	20000,0	20000,0	20000,0	
P-08-001-11-02-01-13	Surengtų renginių skaičius (vienetai)	120,0	120,0	120,0	120,0	
P-08-001-11-02-01-14	Renginių dalyvių skaičius (vienetai)	-	54000,0	60000,0	60000,0	
P-08-001-11-02-01-15	Virtualių kultūros, mokslo renginių ir kitų e-produktų skaičius (vienetai)	65,0	65,0	65,0	65,0	
P-08-001-11-02-01-16	Suskaitmenintų kultūros paveldo objektų skaičius (vienetai)	7000,0	7000,0	7000,0	7000,0	
P-08-001-11-02-01-17	Paslaugų, įtrauktų į Kultūros paso paslaugų rinkinį, skaičius (vienetai)	18,0	18,0	18,0	18,0	
P-08-001-11-02-01-18	Lituanistinių muziejinių vertybių aktualizavimo veiklų skaičius (vienetai)	350,0	350,0	350,0	350,0	

V SKYRIUS

VALSTYBEI SVARBŪS PROJEKTAI, KITO NACIONALINĖS PLĖTROS PROGRAMOS VALDYTOJO FINANSUOJAMI PROJEKTAI IR 2014–2020 METŲ PLANAVIMO DOKUMENTŲ ĮGYVENDINIMO PROJEKTAI

Muziejus 2023 metais nenumato vykdyti valstybei svarbius projektus, kito nacionalinės plėtros programos vykdytojo finansuojamus projektus ar 2014–2020 metų planavimo dokumentų įgyvendinimo projektus.

VI SKYRIUS ŽMOGIŠKIEJI IŠTEKLIAI

7 lentelė. Informacija apie įstaigos (ministro valdymo srities įstaigų) žmogiškuosius išteklius (vnt.) ir asignavimus jiems išlaikyti (tūkst. eurų)

Eil. Nr.	Institucijos ar įstaigos pavadinimas	2022 metai				2023 metai				2024 metai				2025 metai			
		Pareigybių skaičius		Išlaidos darbo užmokesčiui	Valdymo išlaidos	Pareigybių skaičius		Išlaidos darbo užmokesčiui	Valdymo išlaidos	Pareigybių skaičius		Išlaidos darbo užmokesčiui	Valdymo išlaidos	Pareigybių skaičius		Išlaidos darbo užmokesčiui	Valdymo išlaidos
		iš viso	iš jų valstybės tarnautojai			iš viso	iš jų valstybės tarnautojai			iš viso	iš jų valstybės tarnautojai			iš viso	iš jų valstybės tarnautojai		
1.	Nacionalinis muziejus Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės valdovų rūmai	161,00	0,00	2768,0	0,0	161,00	0,00	3282,0	0,0	161,00	0,00	3282,0	0,0	161,00	0,00	3282,0	0,0
	Iš viso	161,00	0,00	2768,0	0,0	161,00	0,00	3282,0	0,0	161,00	0,00	3282,0	0,0	161,00	0,00	3282,0	0,0